

Uzasadnienie

Rozporządzenie jest wydawane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245), zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do nauczycieli szkół artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe kwalifikacje wymagane od nauczycieli, wskazując w szczególności poziom wykształcenia i jego zakres w odniesieniu do poszczególnych typów szkół i placówek, warunki uzyskiwania kwalifikacji do nauczania języków obcych, także poprzez egzaminy znajomości języka i wykaz tych egzaminów oraz może określić szkoły i wypadki, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli, uwzględniając w szczególności potrzeby kształcenia zawodowego.

Obecnie kwestie te regulują przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. poz. 1575).

Konieczność nowelizacji ww. rozporządzenia wynika ze zmian wprowadzonych ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245), zwanej dalej „ustawą”.

1. Odpowiednio do przepisów art. 50 ust. 2 i 3 ustawy dotychczasowe placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego z dniem 1 września 2019 r. stają się centrami kształcenia zawodowego. Jednocześnie zgodnie z art. 63 i art. 64 ustawy w przypadku złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na założenie po dniu 31 sierpnia 2019 r. albo zgłoszenia do ewidencji niepublicznych placówek, dotyczącego dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego, osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, w terminie do dnia 28 lutego 2019 r., dostosowuje odpowiednio wniosek lub zgłoszenie do przepisów ustawy i przedkłada właściwemu organowi jednostki samorządu terytorialnego m.in. wykaz nauczycieli przewidzianych do zatrudnienia w centrum kształcenia zawodowego, zawierający m.in. informację o kwalifikacjach nauczycieli przewidzianych do zatrudnienia. Tym samym zaszła konieczność dostosowania przepisu § 10 rozporządzenia do ustawy oraz określenia kwalifikacji wymaganych od nauczycieli zatrudnionych w centrach kształcenia zawodowego. W stosunku do nauczycieli zatrudnionych w centrach kształcenia zawodowego zastosowanie będą miały takie przepisy, jakie dotychczas obowiązywały nauczycieli zatrudnionych w placówkach kształcenia praktycznego i ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego (§ 1 pkt 5 projektu rozporządzenia).
2. Zgodnie z art. 77 ustawy szkolne punkty konsultacyjne przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, które umożliwiają uczniom uczęszczającym do szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw uzupełnianie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, zgodnie z ramami programowymi kształcenia uzupełniającego i planami nauczania dla szkolnych punktów konsultacyjnych, stają się szkołami polskimi. Przepis § 2 pkt 9 rozporządzenia został dostosowany do ustawy. W stosunku do nauczycieli zatrudnionych w szkołach polskich zastosowanie będą miały takie przepisy, jakie dotychczas obowiązywały nauczycieli

zatrudnionych w szkolnych punktach konsultacyjnych (§ 1 pkt 1 projektu rozporządzenia).

3. Uporządkowano wymagania kwalifikacyjne obowiązujące obecnie, tj.:

- 1) Od roku szkolnego 2019/2020 nie będą już funkcjonowały gimnazja/klassy gimnazjalne za granicą. Przepisy § 2 pkt 9, § 5 ust. 3 i 4 rozporządzenia zostały uaktualnione (§ 1 pkt 1 i 4 projektu rozporządzenia).
- 2) W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668) w § 2 pkt 10 rozporządzenia uaktualniono terminologię zawartą w słowniczku w zakresie dotyczącym kierunku studiów (§ 1 pkt 1, 2 i 3 projektu rozporządzenia).
- 3) W przepisach § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia uwzględniono kwalifikacje nauczycieli języków obcych w przedszkolach, szkołach, kolegiach pracowników służb społecznych i placówkach, o których mowa w § 3 ust. 1, § 4 i § 10, legitymujących się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia w kraju, w którym językiem urzędowym jest dany język obcy, i posiadających przygotowanie pedagogiczne (§ 1 pkt 6 projektu rozporządzenia).
- 4) W związku z tym, że studia na kierunku psychologia mogą odbywać się w systemie dwustopniowym, dającym kompetencje odpowiadające jednolitym studiom magisterskim, przepisy rozporządzenia w § 15 ust. 4 pkt 1 i 3, § 17 ust. 2 pkt 3 i § 18 uwzględniają również kształcenie dwustopniowe na kierunku psychologia jako w pełni odpowiadające jednolitym studiom magisterskim na kierunku psychologia (§ 1 pkt 7, 8 i 9 projektu rozporządzenia).
- 5) W § 22 rozporządzenia określono kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela terapeuty pedagogicznego przez osoby, które ukończyły studia wyższe na poziomie wymaganym do zajmowania stanowiska nauczyciela w danym typie szkoły lub placówki, i kurs kwalifikacyjny z zakresu terapii pedagogicznej, oraz posiadają przygotowanie pedagogiczne (§ 1 pkt 10 projektu rozporządzenia).
- 6) Przepis § 23 w ust. 2 rozporządzenia reguluje kwestie kwalifikacji do prowadzenia zajęć resocjalizacyjnych lub socjoterapeutycznych, uwzględniających indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów odpowiednio niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, w szkołach i placówkach, o których mowa w § 3 i § 4. Wobec nauczycieli prowadzących ww. zajęcia stosować się będą takie same przepisy, jakie zostały określone w § 16 ust. 2 rozporządzenia dla nauczycieli wychowawców w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (§ 1 pkt 11 projektu rozporządzenia). Analogiczne wymagania odnoszą się do osób prowadzących zajęcia rewalidacyjne, uwzględniające indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów niepełnosprawnych, w przedszkolach, szkołach i placówkach, o których mowa w § 3 i § 4.
- 7) W przepisach przejściowych § 29 rozporządzenia uwzględniono kwalifikacje nauczycieli wychowawców w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, w tym przeznaczonych dla nieletnich z niepełnosprawnością intelektualną, i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, zakładach poprawczych, w tym z niepełnosprawnością intelektualną, i schroniskach dla nieletnich, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia prowadzone na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz spełniają pozostałe wymagania kwalifikacyjne (§ 1 pkt 12 projektu rozporządzenia).

Projektowane zmiany wymagań kwalifikacyjnych nie dotyczą nauczycieli zatrudnionych w dniu wejścia w życie rozporządzenia na podstawie mianowania, którzy spełniali wymagania kwalifikacyjne na podstawie dotychczasowych przepisów.

Projektowane zmiany rozporządzenia wejdą w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów § 1 pkt 1 w zakresie § 2 pkt 9 i § 1 pkt 4 i 5, które wchodzą w życie z dniem 1 września 2019 r.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Przedmiot regulacji rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanych zmian rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.